

Julkaisujen ja internetsivujen saavutettavuus Mikkeliissä

Viestintäpäällikkö Heidi Hänninen

Agenda

- Yleistä saavutettavuudesta
 - Saavutettavuuden määritelmä
 - Saavutettavuusdirektiivi
- Mikkelin kaupungin saavutettavuustyön tilannekatsaus
 - Saavutettavuustyö Mikkelissä
 - Saavutettavuustyön haasteet Mikkelissä ja muualla

Mitä saavutettavuus on?

- Saavutettavuus on sähköisten palveluiden esteettömyyttä
- Saavutettavuus ei ole vain tekninen toimenpide, jonka voi naksauttaa päälle tai pois. Se on kokonaisvaltainen tapa suhtautua verkkoviestintään ja digitaalisiin palveluihin.
- Kyse on yhdenvertaisen osallisuuden periaatteesta
 - Verkossa annettavat tiedot, palvelut ja hyödyt ovat kaikkien ulottuvilla mahdollisimman tasapuolisesti

Miksi saavutettavuutta tulee edistää?

- Se edistää kaikkien mahdollisuutta käyttää julkisia palveluita.
- Se parantaa digitaalisten palveluiden laatua.
- 15 prosenttia maailman ihmisistä ei pysty käyttämään verkkopalveluita, koska niitä ei ole suunniteltu oikein.
- Saavutettavuustyö edistää kokonaisvaltaisesti asioiden löydettävyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Saavutettavuusdirektiivi

- Saavutettavuusdirektiivi asettaa saavutettavuudelle minimivaatimukset.
- Direktiivin pohjana on [Web Content Accessibility Guidelines](#) eli WCAG-standardi.
 - Standardiin kuuluu kriteerejä, jotka saavutettavan verkkopalvelun pitää täyttää.
 - Direktiivin pohjana on neljä periaatetta: havaittava, hallittava, ymmärrettävä ja lujatekoinen
- Ennen 23.9.2018 julkaistujen verkkosivustojen piti olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia 23.9.2020.

Saavutettavuustyö Mikkelissä

- Kaupungin saavutettavuustyön keskiössä www.mikkeli.fi –sivusto.
- Myös muiden ohjelmien ja sivustojen osalta työ on aloitettu.
- Ulkopuolinen toimija suoritti saavutettavuustarkastelun sivuilla ennen saavutettavuusdirektiivin voimaan tuloa syyskuussa 2020.
 - Tarkastelussa nousi esiin useita saavutettavuuspuutteita, joista osa verkkosivujen tekniseen toteutukseen liittyviä.
- Tarkastelun pohjalta kaupunki käynnisti saavutettavuuskorjausten tekemisen.
 - Teknisillä ratkaisuilla korjattavat puutokset yhdessä verkkosivujen teknisen ylläpidon kanssa.
 - Sisältöön liittyvät ratkaisut manuaalisesti korjaamalla ja koulutuksen avulla.

Saavutettavuustoimenpiteet – tekniset ratkaisut

- Merkittävä osa korjauksista, jotka on voitu toteuttaa erillisinä osasina on jo toteutettu
- Osa korjauksista kytkeytyy isompaan verkkosivujen editorin päivitykseen, joka toteutunee alkuvuodesta 2022.
- Apuvälineeksi saavutettavuuden edistämiseen ja virheiden huomioimiseen kaupunki on hankkinut SiteImprove-ohjelmiston
 - Ohjelmistoa voidaan hyödyntää täysimääräisesti vasta verkkosivujen päivityksen jälkeen.

Saavutettavuustoimenpiteet – sisältöön liittyvät korjaukset

- Kaupungin verkkotoimittajien saavutettavuuskoulutus
 - Kun osaaminen paranee, saavutettavuus sisällöissä lisääntyy
 - Antaa käytännön työkaluja verkkosisältöjen saavutettavuuden parantamiseen
 - Lisää ymmärrystä ja edesauttaa asenneilmapiirin muutosta
- Lähtökohtaisesti jokainen verkkosivujen päivittäjä vastaa oman sisältönsä saavutettavuudesta.

Saavutettavuustyön haasteita Mikkelissä ja muualla

- WCAG-standardi on valtavan laaja. Lain mukaan julkisten tahojen tulee noudattaa sen A- ja AA-tason kriteerejä ilman neuvotteluvaraa.
 - WCAG-standardi ei oikeastaan ole ohjeisto, vaan valtava kirjasto, joka sisältää noin 1000 A4-sivua.
- Saavutettavuustyöhön annetut resurssit ovat rajalliset.
- Tavoite on noudattaa lain henkeä ei WCAG-standardia kirjaimellisesti.
 - Kaikkiin saavutettavuuspuutteisiin ei ole olemassa helposti käyttöönotettavaa ja taloudellisesti kestävää ratkaisua.

Saavutettavuustyön haasteita – videoiden saavutettavuus

- Apuvälineet suomenkielisten videoiden tekstittämiseen eivät ole tarpeeksi kehittyneitä.
- Pitkien valtuuston kokousten tekstittäminen
 - Videon tekstittäminen vie kohtuuttomasti resursseja ilman toimivaa teknistä työkalua.
 - Video saa olla verkossa 14 päivää tekstittämättä
 - poistetaanko video sen jälkeen?
 - Voidaanko ajatella, että tekstimuodossa oleva kokoustiedote korvaa valtuuston kokouksen videon tekstittämisen?

**Saavutettavuustyö on prosessi, joka auttaa
meitä näkemään asioita toisen henkilön
näkökulmasta.**

